

riet for at være, og det er jo vel muligt, at den Tid ogsaa vil komme, da dette vil lykkes, men jeg troer rigtignok ikke, at den endnu er kommen. Den Tid ligger ganske vist fjernt, da man gif saa vidt, at man brændte Folk, der thede til overtroiske Midlers Anvendelse, men Overtroen florerer dog endnu og blomstrer blandt Andet under Quaksalveriets Form i høi Grad. Jeg veed dette, fordi jeg selv har seet saadanne Exempler derpaa, at man maa forbauses over, at Nutiden kan frembyde dem. Man har saaledes ladet mig vide, at naar jeg vilde gaae ud i den og den Skov, saa vilde jeg finde Træerne omviklede med Klude som Spor af Quaksalverivirksomhed; jeg har gjort det, og jeg har virkelig fundet Træerne omviklede med Klude; vel var der Ingen, som kunde sige mig, hvem der havde gjort det, og hvorfor det var skeet, men at det gif ud paa at oversføre Folks Shjdomme paa de stakkels Træer, berom er der ingen Tvivl; om det virkede, veed jeg derimod rigtignok ikke. Vist er det, at det var Overtroen, der florerede i saadanne Tilfælde, og det kan dog ikke siges at være noget Godt. Jeg skal ikke komme tilbage til, hvad jeg yttrede under Sagens første Behandling om den Indskrænkning i den personlige Frihed, som Indskrænkningen i Lægevirksomheden medfører, thi dette er blevet nok som omtalt. Jeg skal blot tillade mig at bringe i Minde, at jeg ikke kan erkjende det som en nødvendig Conseqvent af vor grundlovmæssige Frihed, at der ogsaa skulde indtræde Frihed i fuldt Maal i saadanne Forhold. — Man har endvidere nævnt, at det, der besklyttede Quaksalveriet, netop var Hemmelighedsfuldheden, at det var de mystiske Forhold, hvorunder Lovgivningen tvang Quaksalveriet til at fremtræde, der gjorde det interessant og tillokkende. Nu ja, jeg skal gjerne indrømme, at der i Hemmelighedsfuldheden ligger et Pirringsmiddel, som vistnok ikke vil kunne fjernes paa anden Maade end ved, at Quaksalveriet eller den uberettigede Lægekunst faaer Lov til at fremtræde aabent. Men vil Quaksalveriet kunne dette efter de foreliggende Forslag, vil det enten efter Udvalgets Fleertals Forslag eller efter Mindretallets nu vedtagne Forslag kunne fremtræde aabent? Nei, man vil jo netop ogsaa efter

disse tvinge det ind under Hemmelighedens Skjul. Ingen maa efter dem tilbyde sin Lægehjælp eller lade sig kalde Læge eller offentlig Bekjendtgjøre, at han kan hjælpe sin Næste; men man maa derimod nok hjælpe, naar man ikke tilbyder sin Hjælp, naar man ikke lader sig kalde for Læge, naar Ingen veed af det. Dette indeholdes jo netop i de Forslag, der ere fremkomne fra Udvalget; i dem ligger netop den Opfordring: „Gaa blot hemmeligt tilværks, og paakald ikke Offentligheden!“ Derved synes det mig, at man netop henviser dem til noget Mystisk. Der behøves ganske vist ikke offentlige Bekjendtgjørelser, for at Quaksalveren skal finde Kunder; vi have dog hidtil sjældent seet saadanne Bekjendtgjørelser, men vi vide, at Folk dog meget godt have kunnet finde hen til saadanne Personer, hos hvem de troede at kunne finde Hjælp. — Jeg troer ikke, at der ved noget af de fremkomne Forslag er paaviist nogen Vej, hvorved man kunde faae Quaksalveriet til at fremtræde under en saadan Form, at jeg kunde give mit Samtykke til dens Frigivelse, og jeg troer heller ikke, at saaledes som Sagen nu foreligger, vil kunne lykkes at frembringe Noget, som kunde tilfredsstille i denne Retning. Jeg skal villigt indrømme, at Sagen maastee meget vel kan egne sig til at ordnes paa en saadan Maade, at den Virksomhed, som nu kaldes Quaksalveri, kan fremtræde aabent og være berettiget til at tilbyde sin Hjælp; men først naar et iøvrigt tilfredsstillende Forslag fremkommer, der gaaer i denne Retning, vil jeg kunne ansee Sagen for klareret paa en fyldestgjørende Maade. Jeg troer ikke, at det, saaledes som Sagen nu foreligger og har udviklet sig, vil kunne lykkes at komme dertil, og jeg anseer det derfor for rettest at standse Sagen paa dette Punkt. Jeg maa derfor erklære mig mod dens Overgang til 3de Behandling.

3. Andersen: Jeg er dog af den Formening, at dette Lovforslag bør gaae gjennem de Behandlinger, som endnu ere tilbage baade her og i det andet Thing, thi det kunde da muligt lade sig gjøre at ubfinde eller opstille Noget, hvorved den nuværende Tilstand, som jeg troer er meget uholdbar, kunde forandres.